

Nieuwsbrief voor bestuurders en medewerkers betrokken en actief in het beroepsonderwijs

Nummer 21 februari 2019

Beste lezer,

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief voor en door vertegenwoordigers van de vakbonden die betrokken zijn bij het beroepsonderwijs. Suggesties, tips en bijdragen zijn van harte welkom. Deze kunt u sturen naar: [Isabel Coenen](#). Veel leesplezier.

Inhoud

1. Ontwikkelingen in de sectorkamers en SBB
2. Ontwikkelingen in de BBL
3. Nieuwsberichten

1. Ontwikkelingen in de sectorkamers en SBB

SBB publiceert Kans op werk 2019

Kans op werk is een prognose die kijkt naar de kans op werk in het verlengde en niveau van de opleiding voor een gediplomeerde mbo'er. Kans op Werk is gebaseerd op de diverse bronnen; onder meer de vacaturespider en een enquête onder leerbedrijven. Bestuur SBB heeft een onafhankelijke wetenschappelijke commissie ingesteld die de gebruikte methodiek beoordeelt en bewaakt. Belangrijk is om de cijfers goed te duiden. Zo kan een opleiding met een slechte kans op werk wel een goede doorstroommogelijkheid binnen het mbo of naar het hbo bieden met daarna een goede kans op werk. In het AB van januari 2019 is afgesproken dat de sectorkamers eerder in stelling worden gebracht om voor publicatie een goede toelichting te kunnen geven op de uitkomsten van kans op werk. Meer informatie kun je vinden op [Kans op werk](#)

Mbo-certificaten voor beroepsgerichte onderdelen van de kwalificaties

De minister heeft de SBB gevraagd om te starten met een tweede tranche. Het bestuur van de SBB heeft hiermee ingestemd maar wel met de uitdrukkelijke voorwaarde dat de sectorkamers in een eerder stadium bij de voordracht van de certificaten moeten worden betrokken. Zeker nu blijkt dat bij de eerste tranche ook pilots zitten in de zorg en welzijn met weinig arbeidsmarktrelevantie, omdat de sector onvoldoende is betrokken bij de selectie.

Diner pensant over de kwalificatiestructuur

13 februari organiseerde de minister een diner met bestuurders en deskundigen over de toekomst van de kwalificatiestructuur. Han Busker nam hieraan deel vanuit de FNV. Inzet van de FNV is het behoud van een landelijke kwalificatiestructuur (80%) met civiel effect, waarmee adequaat kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Deze landelijke kwalificatiedossiers moeten worden ontwikkeld in samenwerking tussen onderwijs en sectoraal georganiseerd bedrijfsleven in SBB-verband op basis van competentieprofielen die door sociale partners worden ontwikkeld. Daarbij moeten (nieuwe) ontwikkelingen in het bedrijfsleven worden vertaald naar gevraagde competenties en kwalificaties waar afgestudeerden aan moeten voldoen. We willen geen regionale kwalificaties. De huidige kwalificatiestructuur met keuzedelen die regionaal kunnen worden ingevuld biedt hiertoe al voldoende ruimte. Cross-overs zijn wel een belangrijke ontwikkeling om nader te verkennen, evenals hoe de kwalificatiestructuur zou kunnen worden benut en vormgegeven om leven lang leren beter mogelijk te maken. Komende tijd zal deze discussie door de thema adviescommissie kwalificeren en examineren en de sectorkamers verder worden opgepakt.

Strategische discussie anticyclisch opleiden

Anticyclisch opleiden met BPV garantieplaatsen in laagconjunctuur is een exploratiethema van SBB. Het bestuur van de SBB heeft besloten dat de thema-adviescommissie BPV de opdracht krijgt om in continue afstemming met de sectorkamers een advies over dit exploratiethema voor te bereiden. Daarbij is ruimte voor maatwerk per sector belangrijk. Ook moet in kaart worden gebracht op welke wijze de overheid hier in kan faciliteren.

Position paper keuzedelen

De MBO Raad heeft voorgesteld om keuzedelen die verbonden zijn aan een mbo-certificaat bij SBB onder te brengen en alle andere keuzedelen door scholen zelf te laten regelen. Deze keuzedelen worden dan niet meer vastgesteld door de minister. Wel zullen ze geëxamineerd worden en worden ondergebracht in een onderwijs- en examenregeling (OER). Dit voorstel is met de vakbonden en in de SBB besproken. Gedeeld werd dat de vaststelling eenvoudiger moet, evenals de examinering,. Afgesproken is dat daarbij wel een herkenbare rol moet blijven voor het (georganiseerd) bedrijfsleven. Ook is het belangrijk om een onderscheid te maken tussen het vaststellen van keuzedelen voor initieel onderwijs en onderwijs voor werkenden waaraan een certificaat kan worden gekoppeld. Die moeten landelijk civiel effect houden en via de sectorkamers blijven verlopen. Een advies hierover zal aan de Minister worden aangeboden.

Commissie leven lang ontwikkelen

Er komt een tijdelijke commissie LLO. Deze wordt gevraagd in kaart te brengen wat er nu al is. Afstemming met de activiteiten in de Stichting van de Arbeid en de activiteiten van de O&O fondsen is essentieel. Mogelijke thema's: hoe onderdelen van de kwalificatiestructuur mbo kunnen worden ingezet voor post-initieel onderwijs. Denk aan bijscholing, omscholing, startkwalificatietrajecten voor werkzoekenden, EVC-trajecten of kwalificerende opleidingen voor werkenden. Ook zou kunnen worden gekeken naar bekostiging. Deze trajecten worden nu niet uit de reguliere bekostiging gefinancierd. Waar zouden extra middelen vanuit de overheid voor nodig zijn, naast cao-partners c.q. O&O fondsen c.q. UWV/ Werkbedrijven. Vanuit de vakbonden worden drie mensen voorgedragen om aan deze commissie deel te nemen.

Evaluatie wetwijziging SBB

De evaluatie van SBB, uitgevoerd door Berenschot, is positief. Belangrijke aanbeveling is om de wettelijke taken rond de bpv en het erkennen van leerbedrijven bij de SBB te houden. Wel is de relatie met de sectoren nog niet optimaal. Doordat de SBB minder middelen heeft om leerbedrijven te bezoeken, vindt een steeds groter deel van de ondersteuning digitaal plaats. Niet alles kan echter digitaal, de persoonlijke band met leerbedrijf en student is het krachtigst. Om de relatie met leerbedrijven goed te kunnen onderhouden en de sectorale betrokkenheid te versterken, zijn additionele middelen nodig. De minister is van mening dat de SBB binnen de huidige middelen de kwaliteitsslag moet kunnen realiseren. Inmiddels is de evaluatie aan de Tweede Kamer aangeboden. De FNV heeft samen met de werkgevers bij leden van de Tweede Kamer gepleit om vragen hierover mee te nemen bij de schriftelijke vragenronde. [Kamerbrief en evaluatie SBB](#)

Continuering Boris dienstverlening

De SBB heeft ingestemd met de continuering van de Boris dienstverlening, waarvoor OCW bereid is extra middelen beschikbaar te stellen. De entree is de weg voor studenten die dat kunnen en vso/pro is voor studenten die het mbo-diploma niet kunnen halen. Voor deze laatste groep heeft de praktijkverklaring veel waarde. Boris kan ook een opstap zijn om vervolgens een mbo-opleiding te volgen.

Stijging aantal mbo vacatures

Het aantal mbo-vacatures stijgt nog altijd en het aantal jongeren met een WW-uitkering neemt steeds verder af. Dat blijkt uit de nieuwe Basiscijfers Jeugd die UWV en SBB hebben gepubliceerd. Veruit de meeste vacatures zijn er binnen de beroepsgroepen Gastvrijheid en Retail, gevolgd door Zorg, Transport en logistiek, Groothandel en internationale handel, Metaal en metaalelektronica, en Technische installaties en systemen. Regionaal ontstonden de meeste vacatures in Groot-Amsterdam, gevolgd door Midden-Utrecht en Rijnmond. In Gorinchem, Midden-Holland en Drenthe ontstond het minste aantal vacatures.

Minder WW-uitkeringen aan jongeren

Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren tot 27 jaar daalde in 2018 met 17 procent ten opzichte van 2017. In de sectoren Onderwijs, Detailhandel, en Financiële en zakelijke dienstverlening (inclusief uitzendbranche) is de afname het grootst.

Digitaal dashboard

De Basiscijfers Jeugd van SBB en UWV zijn verwerkt in een digitaal dashboard. SBB en UWV werken hierin samen om organisaties die zich bezighouden met jongeren, onderwijs en de arbeidsmarkt te informeren over ontwikkelingen, kansen en knelpunten.

[Meer informatie over het digitaal dashboard](#)

Convenant mbo-aanbod klimaattechniek

Op 30 januari ondertekenden dertien organisaties uit het mbo, het bedrijfsleven en de overheid het convenant mbo-aanbod klimaattechniek. Han Busker tekende namens de FNV.

Elke ondertekenaar van het mbo-convenant draagt op zijn eigen wijze bij aan de uitvoering. De FNV maakt zich sterk voor opleidingen die leiden tot duurzame en 'echte' banen. Niet alleen voor studenten, maar ook voor werknemers en kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Voorts wil de FNV werknemers ondersteunen bij het maken van transitie en nieuwe keuzes o.a. door de inzet van leerambassadeurs en loopbaanadvies. De inbreng van SBB richt zich op het in kaart brengen van de relevante keuzedelen, het actueel houden van de diploma-eisen met onderwijs en bedrijfsleven en de inzet voor passende stages en leerbanen. Bekijk het [nieuwsbericht](#) over het convenant

Partijen die het convenant hebben ondertekend

Ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de MBO Raad, SBB, de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTTO), FNV, CNV, Bouwend Nederland, Aannemersfederatie Nederland, Koninklijke OnderhoudNL, Techniek Nederland, FME en Netbeheer Nederland. [Meer informatie over het convenant](#)

Verkiezing prijs beste leerbedrijf en beste praktijkopleider 2019 is geopend

Tot en met 30 april 2019 kan iedereen leerbedrijven en praktijkopleiders voordragen voor deze prestigieuze prijzen. Voor de 500.000 mbo-studenten in ons land is het leren in de praktijk een onmisbaar deel van hun opleiding. Om het belang daarvan te onderstrepen, heeft het ministerie van OCW al in 1996 de verkiezing beste leerbedrijf ingesteld. Sinds 2009 krijgt ook de beste praktijkopleider een prijs.

[Alles over de verkiezing](#)

2. Ontwikkelingen in de BBL

.Aantal BBL-studenten stijgt door naar ruim 120.000

De grote vraag naar vakmensen zorgt ervoor dat steeds meer mbo-studenten kiezen voor een opleiding via een leerbaan (beroepsbegeleidende leerweg, bbl). Uit cijfers van DUO blijkt dat het aantal bbl-studenten dit schooljaar is toegenomen tot ruim 120.000.

De toename bedraagt bijna 14% meer dan in het schooljaar 2017/2018. Met name leerbanen in zorg en welzijn (plus 27%) en techniek (plus 13%) zijn populair.

De groeiende krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat steeds meer mbo-studenten kiezen voor een opleiding via de bbl-route. Uit cijfers van DUO blijkt dat het aantal bbl-studenten dit schooljaar is toegenomen tot ruim 120.000. Vorig schooljaar (2017-2018) ging het om ongeveer 108.000 studenten. Met name leerbanen in zorg en welzijn (plus 27%) en techniek (plus 13%) zijn populair.

Bericht SBB >>

Pilots praktijkleren van start

Werkend leren is ook voor groepen die (nog) niet in staat zijn om een startkwalificatie te halen een goede manier om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Op 4 februari gingen twaalf regionale samenwerkingsverbanden van onderwijs, bedrijfsleven en organisaties voor werk en inkomen van start met de pilots praktijkleren met een praktijkverklaring in het mbo. De pilots zijn bedoeld voor werkzoekenden en werkenden zonder startkwalificatie, voor wie het behalen van een volledig mbo-

diploma vooralsnog niet haalbaar lijkt. De samenwerkingsverbanden zijn actief in de arbeidsmarktregio's Fryslan, Groningen en Noord-Drenthe, Drenthe, Zwolle, Twente, Noord-Holland Noord, West-Brabant, Noordoost-Brabant, Midden-Limburg, Zuid-Limburg, Rijnmond en Holland Rijnland. Daarnaast gaat een landelijke pilot van start van werkgevers in de uitzendbranche onder regie van stichting DOORZAAM (voorheen STOOFF). De projectleiding is in handen van de SBB. Bij een aantal pilots zijn werkbedrijven betrokken. Uitgangspunt van de FNV is dat het moet leiden tot een duurzame positie op de arbeidsmarkt en dat er niet gewerkt mag worden zonder loon. Productieve arbeid moet volgens het cao-loon worden betaald.

Tweede tranche

De eerste pilots lopen tot december 2020. In 2019 gaat nog een tweede tranche van start. Meer informatie over de pilots vindt u op [pilots praktijkleren](#)

3. Nieuwsberichten

Terugblik op de meeting 'Doe mee om het beroepsonderwijs te verbeteren'

Op 31 januari 2019 organiseerde de FNV een bijeenkomst over de wijze waarop de FNV een bijdrage kan leveren aan de versterking van de kwaliteit van het beroepsonderwijs. Studenten, docenten, bestuurders, kaderleden en praktijkbegeleiders deelden hun ervaringen en brachten hun visie naar voren. Klik hier voor een impressie van de meeting [terugblik meeting beroepsonderwijs 31jan](#)

Debat in de Tweede Kamer over Toegankelijkheid en kansengelijkheid binnen het hoger onderwijs

20 februari vond er in de Tweede Kamer een AO plaats over de toegankelijkheid en kansengelijkheid in het hoger onderwijs. De FNV vindt toegang en gelijke kansen van groot belang, opdat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen. In een brief naar de Tweede Kamer pleit de FNV voor het wegnemen van belemmeringen bij de overgang van het mbo naar het hbo door de financiële drempel naar het hbo te verlagen door studenten die van het mbo naar hbo doorstromen het eerste jaar een studiebeurs in plaats van een lening toe te kennen. Voorts pleit de FNV voor betere aansluiting en ondersteuning bij de overgang. Lees hier de reactie [FNV reactie Kansengelijkheid AO](#)

Een goed gesprek over de toekomst. Ouderbetrokkenheid bij loopbaankeuzes op het vmbo en het mbo

Wat kan de school doen om de rol van ouders in de keuzeloopbaanbegeleiding (LOB) op het vmbo en het mbo te versterken? Hoe kan een interventie met dit doel het beste worden vormgegeven en welke condities zijn nodig zijn voor een goede implementatie? Een consortium van onderzoekers en scholen ontwikkelde en onderzocht een programma, met als doel om de kennis over LOB en de rol van ouders hierbij te verbeteren. Uit de resultaten bij de leerlingen op zowel het vmbo als het mbo blijkt een significant effect op de loopbaancompetentie 'loopbaansturing'.

Bericht Kohnstamm Instituut >>

Hoge internationale waardering maar Nederlanders hebben negatief beeld van het mbo

In welke mate zijn Nederlanders bekend met het mbo? En wat vinden ze ervan? Cedefop heeft in een recent rapport het beeld dat Nederlanders van het mbo hebben onderzocht en vergeleken met het imago van het beroepsonderwijs in andere EU-lidstaten. Uit de cijfers blijkt dat Nederlanders bekend zijn met het mbo, maar dat 41% van de Nederlanders een negatief beeld heeft van het mbo. Ter vergelijking: binnen de EU ligt dit percentage op gemiddeld 23%. Het resultaat is opmerkelijk, omdat het Nederlandse beroepsonderwijs wereldwijd hoog staat aangeschreven.

Bericht Neth-ER >>

Rapport Cedefop

Twents fonds biedt vouchers voor leven lang leren

Het Twents Fonds voor Vakmanschap heeft de komende jaren duizenden opleidingscheques in de aanbieding. Voor maximaal 5.000 euro kunnen geïnteresseerden een opleiding volgen. De scholingscheque is er voor werkenden, ZZP'ers en werkzoekenden uit Twente die zich willen om-, her- of bijscholen in een vakrichting tot en met MBO niveau 4. De FNV is actief bij dit initiatief betrokken.

Bericht MBO today >>

Twents Fonds voor Vakmanschap >>

Aantal flexwerkers in 15 jaar met drie kwart gegroeid

Het aantal flexibele werknemers is de afgelopen vijftien jaar toegenomen van 1,1 miljoen naar bijna 2 miljoen. Het aantal zzp'ers groeide van ruim 630 duizend in 2003 naar 1,1 miljoen in 2018. De grootste groepen flexwerkers zijn nu de zzp'ers die eigen diensten of arbeid aanbieden (28 procent) en de oproepkrachten (18 procent). Dat melden CBS en TNO op basis van een gezamenlijke analyse van de nieuwste gegevens over flexibel werk in Nederland.

Bericht CBS >>

Hoe ziet effectief onderwijs voor breed ondernemerschap eruit?

Ondernemendheid wordt steeds meer gezien als een van de kerncompetenties; het zien en benutten van kansen en het kunnen en durven omzetten van ideeën in acties die leiden tot een nieuwe product, dienst, project of activiteit die van waarde is voor anderen. Dit wordt ook wel 'breed ondernemerschap' genoemd. Hoe ziet effectief onderwijs voor breed ondernemerschap eruit? Een recente NRO overzichtsstudie laat zien welke leeruitkomsten en leeractiviteiten relevant zijn.

Lees meer over dit onderzoek via NRO >>

Website experiment Ruimte voor de Regio live

De website van het experiment Ruimte voor de Regio is onlangs live gegaan. Het experiment biedt de mogelijkheid om een regionale invulling te geven aan mbo-opleidingen op basis van bestaande kwalificaties. De FNV is geen voorstander van regionale kwalificaties, maar vindt dat de keuzedelen al voldoende ruimte bieden voor regionale inkleuring. [lees er hier meer over](#)